

Fig. 1: Voksen rødhalsbuk

 Kilde: Raffaele Griffo, <https://gd.eppo.int>

Fig. 2: Smulddynger på træ angrebet af rødhalsbuk

 Kilde: Daniela Benchi, <https://gd.eppo.int>

Fig. 3: Blommetræ angrebet af rødhalsbuk

 Kilde: Daniela Benchi, <https://gd.eppo.int>

Hold øje med Rødhalsbuk – *Aromia bungii*

**November
2022**

Rødhalsbuk er en stor, iøjnefaldende træbuk, der er et alvorligt skadedyr på frugttræer af slægten *Prunus*. Dens larver gnaver lange, brede gange under barken og dybt inde i veddet, så træerne går ud.

Træbukken stammer fra Asien og er flere gange blevet fundet i EU i forbindelse med indførsel af planter og emballagetræ. Rødhalsbuk er kategoriseret som karantæneskadegører i EU.

Levevis og symptomer på angreb

Rødhalsbukken lægger æg i sprækker og ujævnheder i barken på den nederste del af stammen eller på hovedgrene. Larven trænger ind gennem barken og gnaver lange gange under barken, både i splintved og i kerneved. Den forpupper sig inde i kerneveddet. Udviklingstiden er mellem 2 og 4 år, afhængigt af klimaforholdene.

Angreb opdages ofte ved de ovale, 12 mm store udgangshuller (Fig.5). Et tydeligt symptom på, at et angreb af rødhalsbuk er i gang, er desuden rødbrunt smuld, som larven kaster ud af gangene under sin udvikling, og som samler sig i små dynger ved foden af træet eller i grenvinkler (Fig. 2). Under barken ses angrebet som brede gange fyldt med trævlet smuld.

Hvordan ser billen ud?

Den voksne rødhalsbuk er op til 4 cm stor, skinnende sort og har et lakrødt, ringformet led på forkroppen (Fig. 1). Antennerne er sorte og lige så lange (hunner) eller længere (hanner) end kroppen.

Larven (Fig.4) er benløs, flad og cremehvid med tydelige, mørke, kraftige kæber. Den kan som fuldt udviklet, før den forpupper sig, blive op til 50 mm.

Fig. 4: Larver af rødhalsbuk i gange under barken

 Kilde: Raffaele Griffo, <https://gd.eppo.int>

Hvilke planter angriber rødhalsbuk?

Rødhalsbuk angriber *Prunus*-arter, heriblandt frugttræer som blomme (*Prunus domestica*), mirabel (*Prunus cerasifera*), kirsebær (*Prunus cerasus*), fersken (*Prunus persicae*) og abrikos (*Prunus armeniaca*). Angreb er også konstateret i poppel, især sølvpoppel (*Populus alba*), der anvendes som vejtræer og i læhegnplantninger.

Billen angriber især stressede og ældre træer, men går også på unge, sunde og vækstkraftige træer.

Hvorfor er skadegøreren så alvorlig?

Larvernes dybe gange i træets vækstlag og ved blokerer transporten af vand og næringsstoffer. Angrebet svækker træerne, og ved kraftige angreb kan træerne dø.

I frugtplantager har angrebne træer mindre frugt-sætning eller går ud. I Italien har billen dræbt 20-30-årige, sunde frugttræer i løbet af 3-4 år.

Hvis rødhalsbukken etablerer sig, vil det desuden kunne få konsekvenser for skovbrugets dyrkning af fuglekirsebær (*Prunus avium*) som produktionstræart. Også landskabelige værdier vil blive påvirket.

Angreb på vej- og parktræer vil medføre en sikkerhedsmæssig risiko, da angrebne træer kan knække i blæst.

Hvor findes rødhalsbuk?

Rødhalsbuk stammer fra Østasien, hvor den er naturligt udbredt i Kina og Korea. Den har i Asien spredt sig til bl.a. Japan.

Rødhalsbuk er blevet fundet flere gange i Europa. Den blev konstateret første gang i 2008 i Bristol, England i emballagetræ. I 2011 blev den fundet på kontinentet i et blommetræ i Bayern, Tyskland. Efterfølgende har der i 2012 været udbrud i Bayern og i Nord- og Syditalien med angreb i fersken, abrikos, blomme og kirsebær.

Hvordan spredes billen?

Rødhalsbuk spredes især med emballagetræ fra Asien. De spredes endvidere ved handel med levende frugttræer og prydblplanter til plantning og med træ og træprodukter.

De voksne træbukke flyver kun over korte afstande.

Hvad kan du gøre?

- Hold øje med de karakteristiske voksne træbukke
- Hold øje med symptomer (larvegange og udflyvningshuller) på levende værttræer.
- Tjek emballagetræ for larvegange. Finder du gange, flæk da træet og se efter larver og pupper.
- Tjek, at emballagen er mærket korrekt med ISPM-stempel.

Hvad gør Landbrugsstyrelsen?

Landbrugsstyrelsen undersøger for forekomst af karantæneskadegørere, heriblandt rødhalsbuk. Bliver den fundet i Danmark, iværksætter Landbrugsstyrelsen omgående foranstaltninger, der skal forhindre spredning og udrydde skadegøreren.

Anmeldepligt - hvem skal kontaktes?

Ved fund eller mistanke om forekomst af rødhalsbuk skal du kontakte Landbrugsstyrelsen. Du kan anmelde et evt. fund på www.lbst.dk under "Anmeld fund af skadegørere", eller kontakt:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen
Planter & Biosikkerhed
Nyropsgade 30, 1780 København V
Tlf. 33 95 80 00 | planter&biosikkerhed@lbst.dk

Fig. 5: *Prunus* sp. dræbt af *Aromia bungii* – bemærk de ovale udgangshuller.
Kilde: Raffaele Griffo, <https://gd.eppo.int>